

9 DNÍ

K PROHLoubENÍ NADĚJE, VÍRY A LÁSKY

Pavel Vojtěch Kohut

Edice „Novény“ nabízí lidem možnost, jak prožít čas ztišení doma nebo na dovolené či na prázdninách, v autobuse nebo ve vlaku... lidem, kteří mají málo času, ale rozhodnou se po devět dní věnovat deset minut inspirujícím úvahám na konkrétní téma, aby pokročili v duchovním životě. Jde zároveň o školu modlitby i o praktický nástroj k proměně sebe sama. Na každý den jsou navrženy dvě chvíle k rozjímání, z nichž to první je určeno pro ranní čas, u druhého rozjímání se lze zastavit v kteroukoli jinou vhodnou dobu dne. Vždy se zde nabízí cvičení k usebrání, úryvek z Božího slova, rozjímavý text světce nebo duchovní autority a předsevzetí... abychom se snadněji ponořili do autentické duchovní zkušenosti.

Předmluva autora

Úvahy této knížky vycházejí z karmelitánských autorů, zejména z nauky sv. Jana od Kříže, zvláště pak z jeho básně *Bez opor oporu mám*, která je v mém vlastním překladu uvedena vzápětí. Pochopitelně že mnoho podnětných myšlenek k prohloubení našeho života z víry, naděje a lásky lze najít rovněž u jiných autorů z ostatních křesťanských duchovních tradic. Pokud jsem se ve svém výběru takto výrazně omezil, pak jen proto, že je lépe znám a jsou mi duchovně bližší než ostatní duchovní postavy a proudy.

otec Vojtěch

Jan od Kříže **Bez opor oporu mám**

*Bez opor oporu mám,
beze světla žiji v temně,
strávit smí se všechno ve mně.*

Duše má, zbavená nouze,
lpění na tom, co svět dá,
nad sebe se pozvedá,
v lahodném žití pak pouze
v Bohu svém oporu má.
Z toho už každý hned ví,
čeho si cením, vám říkám,
duše má šťastná se zří:
Bez opor oporu má.

Třebaže temnotou sténám
v žití tak smrtonosném,
přemožen nebudu zlem,

ač totiž světla dost nemám,
v nebeském světě již jsem;
láska mi ten život dá,
čím víc slepoty je ve mně,
duše víc se odevzdá,
beze světla žiji v temně.

Láska zde to dílo spřádá,
od chvíle, co už ji znám,
že ač zlo či dobro mám,
do všeho chuť stejnou vkládá,
ponouká mě k proměně;
a tak v plamenu tom vřelém,
jenž se mě dotýká jemně,
celý se vydávám směle,
strávit smí se všechno ve mně.

Žít nadějí, vírou a láskou

ROZJÍMÁNÍ DNE

Úvod

Jako křesťané nevedeme jen přirozený život, který nám darovali rodiče, ale i život nadpřirozený, který jsme obdrželi od Boha ve křtu. Tuto novou existenci, jež se zakládá zejména na vlitých ctnostech *naděje, víry a lásky*, nazýváme *teologální život*. Devět dnů ústraní, které dnes začínáme, chceme věnovat obnově těchto postojů, prohloubení tohoto života. Provázet nás při tom bude zejména sv. Jan od Kříže a jeho báseň *Bez opor oporu mám*.

Pozvání k usebrání

Usebrat se znamená uvědomit si přítomnost Pána ve svém nitru a dělat mu tam společnost. Dnes se useberu *prostřednictvím svého těla*, které se mi k tomu stane cestou: Zaujmu takovou pozici, která není ani příliš pohodlná (abych nerisoval/a pasivitu, spánek), ani příliš nepohodlná (aby daná obtíž neoslabovala mé prožívání Pánovy blízkosti).

Postupně se snažím uvolnit jednotlivé části těla, od hlavy až k patě, od přírodního napětí. Pak s pomocí modlitby a četby Božího slova obnovím vědomí Ježíšovy přítomnosti ve svém nitru a začínám s Pánem rozmlouvat.

Znamení kříže

Ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého. Amen.

Modlitba k Duchu Svatému

Přijď, Duchu Svatý, a obnov ve mně život, který jsem přijal/a ve křtu. Veď mě nadějí, posiluj vírou a naplňuj láskou.

Boží slovo

„Nyní vidíme jen jako v zrcadle, nejasně, ale potom uvidíme tváří v tvář. Nyní poznávám věci jenom nedokonale, potom poznám dokonale, podobně, jako Bůh poznává mne. Co trvá, je víra, naděje a láska, tato trojice. Ale největší z nich je láska“ (1 Kor 13,12n).

PODNĚTY OTCE VOJTĚCHA

Náš život se odvíjí od události k události, od setkání k setkání, od jedné činnosti k druhé. Proto nám leckdy připadá, že náš čas určují tyto vnější okolnosti. Ve skutečnosti jsme ale byli křtem uvedeni do zcela nového bytí,

které do sebe sice zahrnuje i tento vnější, fyzický život, ale otevírá v nás mnohem hlubší perspektivy a nabízí mnohem bohatší existenci, než je jen to, co vnímáme na povrchu. Je to podobné situaci, kdy lidé chodí po zemi, a netuší, že někde v hloubce pod nimi jsou jeskyně plné drahokamů, rud ušlechtilých kovů a jiných vzácných surovin, ale i podzemních jezírek, potůčků, ba i řek, jež jsou plné života, o jehož existenci nemá nikdo ani nejmenší tušení.

Sv. Pavel nás ujišťuje, že „nyní vidíme jen jako v zrcadle, nejasně“. Tato výpověď se pro nás stane pochopitelnější, když si uvědomíme, jak nedokonalá byla zrcadla ve starověku, jelikož byla většinou zhotovena z leštěného kovu. A nějak podobně vnímáme i my: Jsme schopni zahlédnout jen obrysy, kontury svého bytí, nikoli jeho podstatu. Bůh nám ovšem dal k dispozici něco,

co v nás tuto hlubší existenci odhaluje, ba umožňuje nám do ní i vstoupit. Jsou to teologální ctnosti: *víra, naděje a láska*.

Jsou to schopnosti, kterými nás Pán vybavil, abychom se s ním dokázali setkávat a abychom prožívali své bytí na tomto světě z jeho pohledu. To ovšem za předpokladu, že s těmito dary *věřit, důvěřovat a milovat* spolupracujeme, jinak do těchto hlubin nebudeme nikdy schopni sestoupit.

O této trojici Božích darů, jež je nutné rozvíjet, mluví jako první sv. Pavel (srov. 1 Sol 1,2n; 5,8nn; Kol 1,3n; 1 Kor 13,13); zdá se však, že tato „svatá triáda“ pochází přímo od Ježíše. V evangeliích sice nejsou nikdy jmenovány společně, ale o každé z těchto ctností se tam často a zevrubně pojednává.

Na začátku svého ústraní tedy prosme o milost obnovy či prohloubení daru víry, naděje a lásky v nás.

Modlitba

Bože, děkuji ti za dar nového života ve křtu, dar bytí s tebou, za možnost přebývání v tvé přítomnosti a vnímání světa tvýma očima. Děkuji ti za tvého Syna a našeho Pána, Ježíše Krista, který mi tento dar zprostředkoval a zjevil. Děkuji ti za sv. Pavla, který mě na něj upozorňuje. Chci se otevřít aktivnímu přijetí tohoto daru postojem, kterému mě naučil můj Pán:

Otče náš, jenž jsi na nebesích,
posvěť se jméno tvé.
Přijď království tvé.
Bud' vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi.
Chléb náš vezdejší dej nám dnes.
A odpusť nám naše viny,
jako i my odpouštíme našim viníkům.
A neuveď nás v pokušení,
ale zbav nás od zlého.
Amen.

PŘEDSEVZETÍ DNE

Pokaždé když mě dnes něco rozladí nebo naplní obavami, ale třeba i nadšením či překypující radostí, připomenu si dary víry, naděje a lásky, které jsem přijal/a, a budu se ptát: Jak mám nahlížet a prožívat tuto situaci s jejich pomocí?

SLOVO DUCHOVNÍ AUTORITY

„Svatý křest zasévá do duší hluboký zárodek teologálních ctností, vždyť ty se v člověku projevují již od dětství, a naděje na budoucí dobra stačí na to, aby byl ochoten k obětem.“

sv. Terezie od Dítěte Ježíše a svaté Tváře

„Tyto ctnosti, nakolik jsou teologální, směřují obvykle k tomu, aby se člověk osvobodil od výhradně lidského a nacházel svůj pokrm a svou oporu pouze v Bohu.“

bl. Maria Evžen od Dítěte Ježíše

POKYNY K DRUHÉMU ROZJÍMÁNÍ

Sv. Pavel nás ujišťuje: „Co trvá, je víra, naděje a láska, tato trojice“ (1 Kor 13,13a). Jakkoli můžeme jistě uvažovat i o každé teologální ctnosti zvlášť, všechny společně utvářejí jeden jediný nadpřirozený přístup člověka k pozemskému životu. Ve své básni *Bez opor oporu mám* jej sv. Jan od Kříže vyjadřuje poetickým motivem, který pak rozvíjejí jednotlivé strofy: „Bez opor oporou mám, / beze světla žiji v temně, / strávit smí se všechno ve mně.“ V dalších dnech se pokusíme tyto verše ozřejmit víc, ale již nyní u nich můžeme setrvat, vícekrát si je opakovat a nechat se jimi proniknout, a to i v případě, že nám dosud není dostatečně zřejmé, co vyjadřují.

Obsah

Předmluva autora	6
Jan od Kříže: Bez opor oporu mám.....	7

1. den

Žít nadějí, vírou a láskou	9
----------------------------------	---

2. den

Teologální život proměňuje každý náš okamžik	17
---	----

3. den

Teologální život proniká celé naše bytí	27
--	----

4. den

Naděje, naše budoucnost a naše paměť.....	37
--	----

5. den

Být bez opory, a přece s oporou.....	45
--------------------------------------	----

6. den

Víra, naše minulost a náš rozum	53
---------------------------------------	----

7. den

Žít bez světla v sobě a v temnotách ...	61
---	----

8. den

Láska, naše přítomnost a naše vůle ...	69
--	----

9. den

Nechat v sobě všechno strávit	77
-------------------------------------	----